

ПОВІДОМЛЕННЯ

про утворення разової спеціалізованої вченої ради

Заклад освіти/наукова
установа

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(ідентифікаційний код 02071240)

1. Здобувач ступеня доктора філософії

1.1. ПІБ здобувача ступеня
доктора філософії

Руснак Леся Володимирівна

1.2. Освітньо-наукова
програма, яку завершив
здобувач

38603 Право (081 Право)

1.3. Окремі елементи
освітньо-наукової програми
забезпечуються іншим
закладом вищої освіти/
науковою установою (у тому
числі іноземним)

ні

2. Дисертація

2.1. Тема дисертації

Доказування та докази в конституційному судовому процесі (на прикладі України та Німеччини)

2.2. Анотація дисертації

Руснак Л.В. Доказування та докази в конституційному судовому процесі (на прикладі України та Німеччини). - Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.
Дисертація на здобуття ступеня докторки філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2023р.
Узагальнений короткий виклад основного змісту дисертації.
Дисертація є комплексним науковим дослідженням доказування та доказів в конституційному судовому процесі (на прикладі України та Німеччини). В процесі такого дослідження виявлено, що доказування здійснюється у відповідній процесуальній формі, яка кардинально відрізняє конституційний судовий процес від інших способів вирішення справ. Запропоновано визначати доказування в конституційному судовому процесі як розумово-пізнавальну діяльність учасників конституційного провадження, спрямовану на сприйняття об'єктів, їх оцінки та перевірки доказами.
Визначено, що право на доказування слід розглядати як складову належної правової процедури, яка дає особам право постулювати засоби доказування, які виправдовують їхні заяви в процесі чи процедурі, в межах і обсягу, встановлених Конституцією та законом Обгрунтовано авторське визначення доказів в конституційному судовому процесі – це дані про обставини, які підлягають з'ясуванню у конституційному провадженні у справі, отримані за допомогою процедури та засобами доказування, визначеними законом. Виділено ознаки доказів. Докази - це відомості про обставини справи. Нормативно-правовий акт, який є об'єктом дослідження Конституційного Суду України на предмет його відповідності Конституції України є одночасно письмовим доказом у справі. З його змісту можна отримати відомості (інформацію) про

відносини, які ним регулюються, про відповідність чи суперечність положень Конституції України. Носіями інформації (джерелами доказів) є люди, документи, речі. В даному випадку текст нормативного акту є джерелом доказів. Докази є взаємопов'язані з предметом доказування. За допомогою відомостей можливо встановити наявність чи відсутність обставини, які обґрунтовують вимоги та заперечення сторін та інших обставин, які мають значення для правильного вирішення справи. Ця ознака відображає належність доказів. З'ясувати належність доказів означає встановлення судом наявності юридичного значення для справи. Наприклад, заявник для обґрунтування своєї позиції в якості правового аргументу посилається в конституційній скарзі на порушення його конституційних прав нормою закону, яка була застосована в остаточному судовому рішенні. По-третє, юридичні факти, які підлягають доказуванню, встановлюються засобами доказування, зокрема: пояснення учасників справи, залучених учасників конституційного провадження по суті матеріалів справи, наводячи додаткові аргументи або надаючи іншу інформацію, ніж та, що міститься у відповідному зверненні, документи, висновки експертів та спеціалістів. Конституційне законодавство не поділяє документи на письмові та речові чи електронні докази. Дана ознака доказів підтверджує, що докази мають бути допустимими. По-четверте, отримання та дослідження доказів здійснюється у передбаченій законом процедурі. Всі ознаки доказів повинні бути присутніми в сукупності, відсутність хоча б одного з них свідчить про неможливість використання доказів.

Виділено принципи доказування в конституційному судовому процесі, зокрема принцип юридичної ефективності, принцип єдності доказів, принцип спільності доказів, принцип суспільного інтересу функції доказування, принцип лояльності та чесності або достовірності доказів, принцип суперечливості доказів, принцип гласності доказів, принцип легітимності доказів, принцип недопущення незаконних доказів, принцип свободи доказування, принцип належності, придатності та корисності доказів, принцип тягаря доведення. Запропоновано, виходячи з принципу процесуальної рівності учасників конституційного провадження внести зміни до статті 2 Закону України «Про Конституційний Суд України», в якій передбачити принцип змагальності в усному провадженні.

Доведено, що суддя конституційного суду відіграє фундаментальну роль у доказовій діяльності в конституційному судовому процесі. Суддя-доповідач конституційного суду може ініціювати усний розгляд з метою заслуховування аргументів сторін. Однак специфікою конституційного судового процесу є те, що по кожній справі в межах конституційного провадження, необхідно визначити факти, які підлягають доказуванню. Встановлено, що від категорії конституційного провадження залежить специфіка доказування. Встановлено, що у Федеральному конституційному суді Німеччини визначається необхідність доведення фактів у конституційному процесі, зокрема: факти, що мають відношення до рішення та винятки щодо необхідності доказів, зокрема: «беззаперечні» факти та очевидні факти (загальні факти та факти, відомі суду); звернення до фактичних висновків інших судів.

З'ясовано, що на відміну від Конституційного Суду України, у Федеральному конституційному суді Німеччини виділяють джерела

доказового права та загальні принципи доказування. До джерел доказового права належать прості правові засади (закон «Про Федеральний конституційний суд», процесуальні норми, процедурні правила ФКС), конституційне право та судове право. До загальних принципів доказування у Федеральному конституційному суді Німеччини належать диспозиційна максима проти офіційної максими; принцип переговорів проти принципу розслідування та його обмеження; принцип права бути почутим; усний принцип; принцип негайності; право на справедливий суд; вимога ефективного правового захисту; принцип матеріальної справедливості. Сформульовано відмінності процесуального доказування у діяльності Конституційного Суду України та Федерального конституційного суду Німеччини. Перша відмінність стосується окремих думок суддів Федерального конституційного суду Німеччини. Друга відмінність стосується наявності порушення цього фундаментального або конституційного права, розуміючи, що обмеження може бути прямим або непрямим. Тоді виникає проблема обґрунтування порушення, яка передбачає визначення інтересу, захищеного заходом, що перевіряється, і встановлення того, чи є обмеження необхідним, належним і пропорційним для захисту цього інтересу.

З'ясовано, що правила про розподіл обов'язку (тягара) доказування не мають закріплення в конституційному законодавстві, однак в результаті аналізу конституційних норм, обов'язок доказування розподіляється за загальним правилом, а саме: кожна сторона доказує ті обставини, на які робить посилання. Сам факт наявності двох спірних сторін в процесі означає наявність різних юридичних позицій у справі та можливість доказування своєї та рівними процесуальними правами сторін. Однак в статті 2 Закону України «Про Конституційний Суд України» серед засад діяльності Суду не визначено принцип змагальності в усному провадженні.

Встановлено, що у конституційних судових процесах, на відміну від звичайних, у яких на сторонах лежить тягар доведення, тому суддя лише наказує надати додаткові докази та для кращого вирішення у виключний спосіб, конституційний суддя бере активну участь у отриманні необхідних доказів для вирішення справ, віднесених до його підсудності. Конституційний суддя, на додаток до доказів, наданих суб'єктом звернення, зазвичай вимагає детальних матеріалів від органу чи особи про факти, які є предметом процесу. Крім того аналізуються рішення конституційного суду або офіційна конституційна доктрина, оскільки Конституційний Суд України повинен дотримуватись своїх попередніх рішень для забезпечення послідовності конституційної юриспруденції.

Встановлено, що в Законах «Про Конституційний Суд України» та «Про Федеральний конституційний суд Німеччини» відсутні правила про розподіл тягара доказування, однак вони впливають з норм, що стосуються з вимог до конституційних подань, звернень та скарг та зумовлені категорією справи, яку розглядає конституційний суд. Також в конституційному провадженні в силу дії принципу повного та всебічного розгляду справ (стаття 2 Закону України «Про Конституційний Суд України») Конституційний Суд України несе відповідальність за повне дослідження фактів, які мають значення для ухвалення рішення, тому у сторін немає формального тягара доказування. Для ухвалення рішення суд враховує тільки ті факти, в існуванні яких він сам переконався.

Запропоновано вдосконалити Закон України «Про Конституційний Суд України» та визначити етапи оцінки доказів на зразок статті 35 Закону про Конституційний суд Литви: «Докази, надані до Конституційного суду, не мають заздалегідь обов'язкової сили. Суд оцінює докази відповідно до внутрішнього переконання суддів, яке ґрунтується на детальному, всебічному та об'єктивному дослідженні всю сукупність обставин справи в судовому засіданні та з дотриманням закону».

З'ясовано, що в процедурі розгляду конституційних скарг для доступу до Федерального конституційного суду Німеччини ставиться вимога, щоб суб'єкт звернення мав особистий інтерес, Федеральний конституційний суд Німеччини не обмежує розгляд лише порушенням права, на яке посилається під час вивчення основи апеляції, але також перевіряє ex officio акти публічної влади, оскаржені з будь-якої точки зору конституційного права. З цієї причини Федеральний конституційний суд Німеччини також може перевірити та підтвердити неконституційність закону в процедурі розгляду конституційної скарги.

Встановлено, що у конституційному судовому процесі відсутня норма, яка б регулювала оцінку доказів. Як правило, використовується принцип вільних доказів, тобто конституційний суддя вільно формує своє переконання на основі фактів, доведених відповідно до обґрунтованої критики, за деякими важливими винятками.

Важливо, щоб прийняті докази були враховані в обґрунтуванні ухваленого рішення. Необхідно, щоб оцінка доказів була раціональною. В конституційних судах України, Німеччини відбувається «спільна оцінка доказів» складом суду. Лише після індивідуальної оцінки доказів суддею-доповідачем може бути проведена їх ретельна спільна оцінка. Встановлено, що в конституційному законодавстві України, що регулює діяльність Конституційного Суду України поняття та предмет доказування прямо не врегульований, однак, у Регламенті Конституційного Суду України в параграфі 57 вживається термін доказ. З'ясовано, що на стадії збору доказів Конституційний Суд України, так як і Федеральний конституційний суд має широкі повноваження по витребуванню доказів. Так, суддя-доповідач при підготовці справи до розгляду витребує необхідні документи, матеріали, інші відомості, що стосуються справи від суб'єкта звернення, органів державної влади, політичних партій, громадських організацій, залучає спеціалістів для консультацій та дослідження документів. Відповідно і сторони мають право подавати докази. Порядок дослідження доказів в суді по кожній справі встановлюється по кожній справі окремо. Сам суд може змінити цей порядок.

Визначено, що якщо немає чітких нормативних вимог суддя на свій розсуд при оцінці доказів має «керуватися» застосуванням раціональних критеріїв, які логічно виправдовують остаточне рішення, яке суддя ухвалює. Ця «раціоналістична» концепція пов'язана з аналітичною концепцією оцінки доказів.

Встановлено, що внутрішнє переконання як метод оцінки доказів є способом пізнання фактів та обставин справи. Він є методом оцінки доказів щодо їх доказової сили та значення, а також притаманних їм властивостей відповідно до нормативно визначених зовнішніх критеріїв – належності, допустимості, достовірності та достатності. Вирішуючи конкретну конституційну проблему в процесі

конституційної аргументації судді конституційного суду як України, так і Німеччини використовують ієрархію конституційних цінностей та забезпечують її конкретизацію в офіційній конституційній доктрині.

Доведено, що докази в конституційному провадженні повинні відповідати вимогам належності, допустимості, достовірності та достатності. Належність доказів визначається предметом доказування по справі, а саме: той доказ, який може підтвердити або спростувати факти, які входять в предмет доказування у конкретній справі, має значення для справи і повинен бути досліджений судом. Допустимість доказів означає їх належність. Доказ, який не належить до справи, не може оцінюватись в процесі. Крім того, недопустимим є доказ, який отриманий незаконним шляхом, а також не визначеними в законі засобами доказування. Достовірний доказ свідчить про джерело доказування. Якщо джерело доказування має дефекти, є сумніви в його оригінальності (документ) або правдивості (покази учасників), то такий доказ є недостовірним, на ньому не можна обґрунтовувати рішення у справі. Достатність доказів – це така їх сукупність, за наявності якої суд може ухвалити рішення у справі. Кількісно складно визначити достатність доказів, це оціночна категорія, яка має свій зміст в конкретному процесі.

Аргументовано, що в конституційному судовому процесі особливого значення якості доказів набувають принципи права та міжнародна конституційна юриспруденція. Докази є незамінною основою у конституційному процесі, на якій сьогодні ґрунтується будь-яке судове рішення. За його відсутності будь-яке рішення може поставити під сумнів його обґрунтованість, оскільки воно буде відрізнятися від сучасної правової системи. Право на доказування є частиною конституційного права на суд в тому сенсі, що воно є процесуальним засобом отримання справедливого судового рішення.

2.3. Ключові слова дисертації	конституційне судочинство, Конституційний Суд України, доказ, конституційне доказування, суддівський розсуд, тягар доказування, тлумачення права, засоби доказування, Федеральний конституційний суд Німеччини
2.4. Посилання, за яким розміщено текст дисертації	https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/7427
2.5. Публікації здобувача, зараховані для захисту	
Руснак Л. В. Предмет доказування в конституційному судовому процесі. Публічне право. 2020. № 1. 37. С. 182-187.	
Рік	2020
Ключові слова	предмет доказування, конституційний судовий процес, Конституційний Суд України, доказування
DOI	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	https://www.publichne-pravo.com.ua/files/37/pdf/pp-2020-37-full.pdf

Руснак Л. В. Правова природа доказу у міжнародній доктрині конституційного права. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. № 72(1). С.95-98.

Рік	2022
Ключові слова	доказ, конституційне правосуддя, конституційний дизайн, процедура доказування
DOI	10.24144/2307-3322.2022.72.16
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/266813/262822

Руснак Л. В. Принципи конституційно-правового доказування. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 11. С. 857-858.

Рік	2022
Ключові слова	доказ, конституційне доказування, органи конституційної юрисдикції, право на захист, властивості доказів, судочинство
DOI	10.32782/2524-0374/2022-11/209
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://lsej.org.ua/11_2022/209.pdf

Руснак Л. В. Право на докази в процесах конституційних гарантій: міжнародна практика конституційних судів. Держава та регіони. Серія: Право. 2022. № 4 (78). С.179-182.

Рік	2022
Ключові слова	конституційне доказування, Конституційний Суд, суддя, тлумачення, належна судова процедура
DOI	10.32840/1813-338X-2022.4.26
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2022/26.pdf

Руснак Л. В. Поняття та властивості доказів у доктрині німецького права. Правові новели. 2023. № 19. С. 204-207.

Рік	2023
Ключові слова	доказ, судові рішення, німецька доктрина права, судові провадження, факти, оцінка суду
DOI	10.32782/ln.2023.19.26
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

Посилання	http://www.legalnovels.in.ua/journal/19_2023/19_2023.pdf
-----------	---

3. Захист

3.1. Посилання, за яким здійснюватиметься онлайн-трансляція захисту	https://www.youtube.com/channel/UC7PNEvK5g8CET3dTxA-x0yQ
---	---

4. Разова рада

4.1. Дата рішення Вченої ради про утворення разової ради	25.09.2023
--	------------

Голова разової ради

ПІБ	Гордєєв Віталій Володимирович
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	Професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Юридичний факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0002-1778-0432

Публікації за тематикою дисертації

Гордєє В.В. Поняття доказів та доказування в конституційному судовому процесі. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 11. С. 859-861.

Рік	2022
Ключові слова	докази, юридичні факти, судове доказування, конституційне судочинство, юридичні презумпції
DOI	10.32782/2524-0374/2022-11/210
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://lsej.org.ua/11_2022/210.pdf

Гордєєв В.В. Доказування юридичних фактів у конституційному судочинстві. Правові новели. 2022. №18. С.220-224.

Рік	2022
Ключові слова	доказ, доказування, юридичний факт, предмет доказування, конституційне судочинство
DOI	10.32847/ln.2022.18.32
Одноосібне авторство	так

Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://legalnovels.in.ua/journal/18_2022/32.pdf

Гордєєв В.В. Оцінка доказів в конституційному судочинстві. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С.581-584.

Рік	2023
Ключові слова	доказування, докази, оцінка доказів, внутрішнє переконання судді, конституційне судочинство
DOI	10.32782/2524-0374/2023-1/135
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://lsej.org.ua/1_2023/135.pdf

Рецензент

ПІБ	Гураленко Наталія Анатоліївна
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	Професор, завідувачка кафедри теорії права та прав людини (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Юридичний факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.12 Філософія права
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	–
ORCID	0000-0003-0884-215X

Публікації за тематикою дисертації

Гураленко Н.А. Вплив праці Бенґама “Обґрунтованість судових доказів” на формування сучасного процес доказування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 6. С. 343-345.

Рік	2022
Ключові слова	доказ, умовивід, суддя, суддівський розсуд, судовий процес
DOI	10.24144/2788-6018.2022.06.62
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/274170

Гураленко Н.А. Принцип законності доказування в конституційному судочинстві. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 10. С. 765-766.

Рік	2022
-----	------

Ключові слова	доказ, доказування, конституційне судочинство, тягар доказування, принцип законності
DOI	10.32782/2524-0374/2022-10/191
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://www.lsej.org.ua/10_2022/191.pdf

Гураленко Н.А., Меленко О. В. Право на докази в процесах конституційного контролю. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 1. С. 53-55.

Рік	2023
Ключові слова	доказ, доказове право, конституційне судочинство, верховенство права, конституційні гарантії
DOI	10.24144/2788-6018.2023.01.8
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/277400

Рецензент

ПІБ	Меленко Оксана Володимирівна
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	Доцент, заступник декана з навчально-методичної роботи. (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Юридичний факультет
Науковий ступінь	Кандидат наук, 12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	03.12.2008
ORCID	0000-0002-9410-0779

Публікації за тематикою дисертації

Гураленко Н.А., Меленко О.В. Право на докази в процесах конституційного контролю. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 1. С. 53-55.

Рік	2023
Ключові слова	доказ, доказове право, конституційне судочинство, верховенство права, конституційні гарантії
DOI	10.24144/2788-6018.2023.01.8
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

інформацію	
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/277400
Меленко О.В. Легітимізація конституційного судового процесу доказами (досвід Італії та Франції). Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 6. С. 56-59.	
Рік	2022
Ключові слова	конституційний процес, доказ, інструмент легітимації, доказування, судова аргументація
DOI	10.24144/2788-6018.2022.06.10
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/273527

Меленко О.В. Сторони конституційного провадження як суб'єкти доказування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. № 74. Т. 2. С. 220-223.

Рік	2022
Ключові слова	сторони, доказування, принцип змагальності, доказ, конституційне провадження
DOI	10.24144/2307-3322.2022.74.71
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/273695/269044

Офіційний опонент

ПІБ	Бєлова Мирослава Володимирівна
Місце роботи	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Посада	доцент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Юридичний факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0003-2077-2342

Публікації за тематикою дисертації

Бєлов Д.М., Бєлова М.В. Доказ в конституційному судочинстві: концептуальні засади. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 6. С. 37-42.

Рік	2022
Ключові слова	процес пізнання, конституційне судочинство, доказ, доказування,

	збирання доказів, конституціоналізм
DOI	10.24144/2788-6018.2022.06.6
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/273516

Белов Д.М., Белова М.В. Доказування в конституційному судочинстві: питання методологічних засад. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Право». 2022. Вип. 74(1). С. 69-72/

Рік	2022
Ключові слова	процес пізнання, конституційне судочинство, доказування, збирання доказів, конституціоналізм
DOI	10.24144/2307-3322.2022.74.10
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/272868/268409

Белов Д.М., Белова М.В., Пирого І.С. Докази та доказування в конституційному судочинстві: доктринальні аспекти. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 1. С. 626-631.

Рік	2023
Ключові слова	Конституція України, конституціоналізм, Конституційний Суд України, доказ, процедура доказування, конституційне судочинство
DOI	10.24144/2788-6018.2023.01.109
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/278797/273448

Офіційний опонент

ПІБ	Слінько Тетяна Миколаївна
Місце роботи	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Посада	завідуючий кафедрою, професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Кафедра конституційного права України
Науковий ступінь	Кандидат наук, 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	27.04.1993
ORCID	0000-0001-8411-9655

Публікації за тематикою дисертації

Слінько Т.М. Компетенція Федерального конституційного суду Німеччини та Конституційного Суду України: порівняльно-правовий аналіз. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Право. 2022. №73/2. С.215-218.

Рік	2022
Ключові слова	компетенція, Федеральний конституційний суд Німеччини, Конституційний Суд України, конституція, конституційна скарга, права людини
DOI	10.24144/2307-3322.2022.73.63
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/268998/264431

Слінько Т.М. Конституційне обґрунтування тягара доказування. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 6. С. 65-67.

Рік	2022
Ключові слова	доказ, конституційне доказування, суддівський розсуд, тягар доказування, сторони, судовий процес
DOI	10.24144/2788-6018.2022.06.12
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/273532

Слінько Т.М. Засоби доказування в конституційному судовому процесі. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 10. С. 770-771.

Рік	2022
Ключові слова	докази, доказування, засоби доказування, конституційне судочинство, тлумачення права
DOI	10.32782/2524-0374/2022-10/193
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	http://www.lsej.org.ua/10_2022/193.pdf

Підтвердження

Я підтверджую, що:

- я належним чином уповноважений/а закладом освіти/науковою установою на подання цього повідомлення, і за потреби надам документ, який підтверджує ці повноваження
- усі відомості, викладені у цьому повідомленні, є достовірними

Документ підписаний електронним підписом

Петришин Роман Іванович

04.10.2023